

Artiklen af Helle S. Sønnichsen på næste side var en del af et temanummer af det pædagogiske tidsskrift 0-14, nr. 3-2025. Nummeret handler om 'Børnesyn og Pædagogik' og er i alt på 90 sider. Eksemplarer kan bestilles på mail bogbutik@paedagogiskforum.dk eller tlf. 86187888.

Læs her om det konkrete arbejde med børn i vanskeligheder. Udgangspunktet er, at man skal se børn i kontekst og møde dem med åbenhed og varme. Men de indretter også løbende institutionen, så disse børn kan blive en del af fællesskabet!

Vi åbner på legepladsen om morgenen. En morgen ankommer et barn til Amaliegården i en meget 'negativ stemning', hvilket vi ser, da han får ødelagt nogle af hans ellers gode kammeraters leg ved at tage ting fra deres leg og kaste dem væk. Kammeraterne siger 'stop' og 'gå'. Pædagogen går hen til drengen, giver ham et kram og spørger om hans morgen, inden han kom til Amaliegården. Han er kommet til at smadre en lampe, og hans far blev vred på ham. Pædagogen snakker med barnet og anerkender hans følelse af vrede og frustration. Hun spørger, om han har brug for at komme ind og læse en bog eller lave et puslespil. Han vil gerne ind og læse en bog. Da de andre børn kommer ind for at spise formiddagsmad, er han parat til at deltage. Pædagogen anerkender igen barnet for at komme ud i garderoben og deltage på lige fod med kammeraterne. Deres relationer genoprettes, og det bliver en god dag for alle.

Eksemplet viser nogle vigtige sider af vores børnesyn, specielt det at alle børn er værdifulde mennesker. Louise Klinge taler om omsorgsetiske handlinger. Omsorg indebærer, at man virkelig *sér* de børn, man interagerer med. Pædagogen i eksemplet *sér* barnet, og ser bag om dets 'negative' handlinger. Når vi på denne måde møder børnene omsorgsfuldt, styrker vi deres muligheder for både at møde sig selv og omverdenen.

Vi arbejder stueopdelt: Én vuggestuegruppe og to børnehavegrupper. Der er 3-4 voksne på hver stue, som sammen har ansvaret for børnenes trivsel og som har fokus på alle børns relationer. Beder-Mallings teoretiske grundlag er Louise Klinges relationskompetencer og Lene Iversholts inkluderende grundsyn.

Af Helle Selch Sønnichsen,
Pædagogisk leder
i Børnehuset
Amaliegården,
Beder.

Aarhus Kommune

*Pædagogen følger
børnenes initiativ. Her
læser og tegner de om
fugle.*

*– og her knækker de
nødder med store sten.*

Det startede med et Nest forløb for hele personalegruppen

Vores rejse ind i et fælles børnesyn startede med et Nest forløb for hele personalegruppen i 2022. Et aktionslæringsforløb over 6 måneder. Hele personalegruppen skulle høre det samme og få et fælles sprog. Stuerne skulle lave *fælles* øvebaner og kigge ind i egen pædagogisk praksis som udgangspunkt. Det gav en fælles retning, sprog og faglighed, som løftede alle og bandt os sammen om et fælles børnesyn. Eksemplet ovenfor kunne derfor i princippet være én fra hele personalegruppen!

Som leder sætter jeg rammen og retningen, er tæt på den daglige praksis, og giver løbende sparring om pædagogik, forældresamarbejde, indretning af Læringsmiljøer og samarbejde med eksterne samarbejdspartnere. På fælles møder reflekterer og evaluerer vi.

Vi sikrer, at alle børn bliver set og mødt

Efter Nest forløbet lavede jeg modellen (:se højre side) over det vigtigste i vores børnesyn. Den hænger synligt, så alle der kommer i huset kan se den. På møder gennemgår vi hvert enkelt, så *alle* børn bliver set og mødt der, hvor de er. Det sker ud fra vores selvudviklede skema (grøn, gul, rød) for at vurdere børnenes trivsel og sociale relationer, baseret på observationer og dialog. For børn i gul eller rød kategori udarbejder vi konkrete handlinger for mere støtte til deres trivsel og inklusion, for eksempel etablering af legegrupper eller tilpassede Læringsmiljøer.

Legestationer på legepladsen

Grøn: Børn der trives godt, har stærke relationer til kammerater og voksne og generelt klarer sig godt i fællesskabet.

Gul: Børn, der viser tegn på udfordringer, fx periodevis svært ved at indgå i legen eller regulere følelser, men som stadig er en del af fællesskabet med støtte.

Rød: Børn, der er i en udsat position, fx med gentagne konflikter, tilbagetrækning eller tegn på mistrois, som kræver særlige pædagogiske indsatser.

I eksemplet viste det sig, at barnet reagerer på noget, der er sket i hjemmet. Her er relationen mellem barnet og pædagogen vigtig. Pædagogen ser, hører, møder og hjælper med det, der er svært for drengen. Børn kommer jo med forskellige baggrund, hvilket kalder på en sådan differenceret pædagogisk tilgang.

Vi reflekterer eksempelvis også over et barn, der har vist tegn på udfordringer i legen. Med basis i modellen spørger vi: "Hvad kan ligge bag dette barns handlinger?" og "Hvordan kan vi støtte barnet i at føle sig mere værdsat?". På et møde beslutter vi måske at etablere en målrettet legegruppe for barnet – et rum med aktiviteter, der matcher dets interesser og behov: *En 'byggeplads' med store puder*. Her kunne barnet tage en ledende rolle og opbygge positive relationer med kammeraterne.

Et vigtigt fundament i vores børnesyn er, at *alle børn gør det bedste*, de kan i en given situation og vi bruger isbjergmodellen¹ til bedre at forstå deres adfærd. Vi tager børnenes perspektiv og vi ser, at barnet er i vanskeligheder og *ikke* er vanskeligt. Vi læner os op ad Lene Iversholts inkluderende grundsyn: Hvis et barn udviser negativ adfærd i form af at slå eller drille, kigger vi altid bagom adfærden for

	Grøn	Gul	Rød
Nohr			
Hugo			
Christian			
Mia			
Amalie			
Valde			
Dagmy			
Arthur			
Fred			
Marius			
Roberta			
Peter			
Marie			

OBS – farven på børnenes navne angiver kun deres alder!

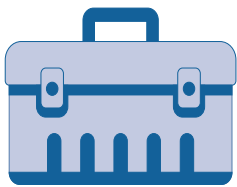
at finde årsager. Derhjemme eller i relationer til børn og voksne – som i eksemplerne.

Alle børn skal opleve at høre til og være værdsat i Amaliegården. Derfor taler pædagogen med drengen om, hvorvidt han har brug for en pause. Pædagogen hjælper ham med at regulere sit nervesystem. Hun har fokus på hans positive adfærd, da han kommer ud i garderoben til kammeraterne. Hun roser og anerkender ham, og han har overskud til at genetablere relationerne til kammeraterne, som han havde drillet.

Vores børnesyn kommer også frem i overgange

Et andet konkret eksempel er, at når børnene skal fra legepladsen til garderoben, står en pædagog i garderoben og tager imod dem med direkte øjenkontakt, et smil og en kort, anerkendende samtale. For eksempel ud fra: "Hej Emil, jeg kan se, du har haft det sjovt ude i sandkassen!". En anden pædagog tager så imod på badeværelset og hjælper med håndvask, igen med fokus på nærvær og rolig kontakt. Disse strukturerede overgange sikrer, at vi får set børnene i øjnene hver dag, samt at hvert barn bliver mødt flere gange af en voksen,

¹ Fra 'Nest møder dagtilbud'. Arbejdshæfte til brug for pædagogisk personale, v. PPR, Stine Clasen, Dorthe Møller Andersen, Katrine Tranum

Værktøjskassen

Korte spørgsmål til refleksion:

1. Hvad tænker I om det grundigt belyste eksempel med drengen i starten af artiklen? Hvad er det for et børnesyn, der ligger bag pædagogens handlinger?
2. Kunne modellen 'Alle børn er værdsat' også hænge på jeres væg i Personalerummet?
3. 'Forhindringer på vejen' – hvad hedder de i jeres institution og kommune?

der er til stede og hjælper med at skabe ro i barnets nervesystem. Hvis et barn er uroligt, for eksempel efter en konflikt i legen, bruger pædagogen sin egen rolige tilstedeværelse til at 'låne' ro til barnet.

Vi bruger også visuel guidning. Det kan ske via billeder af børnene, så de kan se, hvilken gruppe de tilhører, når de skal spise, hvor deres plads i garderoben er, hvem der er dagens hjælper. Eller når vi skal hjælpe børnene med at navigere i dagens rutiner – hvilket tøj de skal have på ud, hvordan man vasker hænder, hvor de skal sidde til samling. Visualisering er med til at sikre, at alle børn har mulighed for at kunne følge dagligdagen.

De pædagogiske indsatser foregår, som det også fremgår af eksemplerne i denne artikel altid i relationerne og i fællesskabet. Vi indretter også rummene i huset efter den enkelte børnegruppe. Med udgangspunkt i et barns ressourcer og interesse, skaber vi et lege- og læringsmiljø, hvor barnet kan "shine", og dermed etablere gode og positive relationer med de andre børn, fordi vi tror på, at det er i barn-barn fællesskabet samt i legen, at børn udvikler de sociale færdigheder.

Ting sker ikke af sig selv og der kan være 'forhindringer' på vejen!

Der er mange faktorer i spil, som har indflydelse på at konkretisere vores børnesyn i hverdagen. I Amaliegården er vi en stabil og fast sammentømret personalegruppe, med god trivsel og psykologisk tryghed. Der, hvor vi bliver udfordret, er for eksempel når Børn og Unge kommer med nye tiltag, vi skal involvere os i. Det er ofte nogle fine tiltag, men implementeringerne kan skabe uro og frustrationer hos personale og leder. Det kan give en følelse af faglig inkompetence hos personalet, fordi det ofte er store projekter med for lidt tid. For eksempel når personaler bliver undervist og derefter skal hjem og implementere projektet i eget hus. Det bliver svært for det øvrige personale at tage ejerskab.

Børnehuset
Amaliegården
Byagervej 98
8330 Beder
Tlf.: 5183 7298
Mail: helsoe@aarhus.dk

Her er det dagen på en af stuerne ...

... og her er det overblik over hvem der putter børnene i vuggestuen til middag

Ressourcer og tid er altid en markant faktor. Men vi er både glade og stolte over vores arbejde med børnesyn og tilhørende pædagogik!